

SUSRETI: Španski muzičar Huan Manuel Kanjizares nakon nastupa na festivalu u Nikšiću

Gitara je najbolji saveznik i saputnik

Huan Manuel Kanjizares (tokom koncerta sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom)

NIKŠIĆ- Nastup španskog virtuoza Huana Manuela Kanjizaresa na prošlonedjeljnom Guitar festu u Nikšiću obilježili su aplauzi – počinjali su završetkom jedne, a trajali do prvog trzaja žice i početka druge kompozicije. Tada su prestajali, tek da ne bi narušili ljepotu izvođenja.

I da na video-bimu iznad pozornice nije pisao ovogodišnji festivalski slogan „Viva España!“, Kanjizaresova muzika jasno je dala do znanja svima iz kog dijela svijeta dolazi ovaj muzičar. Prve večeri sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom, a druge sa Huan Karlosom Gomezom, Nikšićani su mogli da čuju klasične i flamenko tonove koji su ih odveli na dir Pirinejskim poluostrvom. I nije bilo bitno kakve su čije asocijacije na Španiju – svi su imali intimni momenat slobode u kome su mogli da putuju kako su sami željeli.

U razgovoru za Pobjedu, poznati španski gitarista, koji je jedno vrijeme svirao i sa čuvenim Pakom de Lusijom, otkriva šta je to što u današnjem vremenu čini flamenko aktuelnim, koliko je na njegovo stvaralaštvo uticao De Lusija, kao i šta je to što spaja španski i crnogorski mentalitet.

POBJEDA: Nastupali ste sa poznatim svjetskim orkestrima, a na otvaranju Nikšić Guitar festa i sa Crnogorskim. Koliko ste zadovoljni nastupom i u čemu je specifičnost Crnogorskog simfonijskog orkestra?

KANJIZARES: Bilo je divno, jer je u pitanju orkestar sa kojim sam u startu osjetio jaku hemiju. Već na prvoj probi smo se uklopili i mislim da smo ostvarili kvalitetnu saradnju. Oni su veoma dobri muzičari, predani svom poslu i zaista se može osjetiti njihova velika želja za sviranjem. Bio sam zaista zadovoljan svime, naročito jer je „Medite-

Flamenko je drugačija dimenzija, u kojoj nema mjesta za bilo kakve laži, koja ljude vodi do nekih novih nivoa. Publika koja ne razumije španski može to da osjeti i razumije, jer je to emocija koja se emituje i na poseban način dopire do ljudi

ranski koncert“ veoma ritmičan i nije lak za izvođenje i sviranje. Jedva čekam da opet dođem i da zasviramo zajedno.

POBJEDA: Na koncertu je izvedeno i Vaše posljednje djelo „Mediterranski koncert“ za gitaru i orkestar – omaž Hoakinu Rodrigu. Šta je to bitno što ste željeli da pokažete kroz ovu kompoziciju?

KANJIZARES: Prije svega, „Mediterranski koncert“ predstavlja moju zahvalnost maestru Rodrigu i poštovanje njegovoj muzici. Sviranje njegovog koncerta „Aranhuez“, kada sam nastupio sa Berlinškom filharmonijom, otvorilo mi je prostor za ulazak u svijet simfonijske muzike. Bio je moja inspiracija. Poslije toga i ja sam počeo da komponujem. Tako je nastao moj prvi

koncert „Andalus“, a nekako je bilo prirodno i moja velika želja da drugi bude posveta Hoakinu Rodrigu.

POBJEDA: U Nikšiću ste nastupili i sa Huanom Karlosom Gomezom, sa kojim nastupate već 20 godina, a često ističete da se vaš dobar odnos najbolje osjeća na pozornici. Koja je najbitnija stvar koja vas povezuje? Na koji način Gomez upotunjuje Vaš muzički izraz?

KANJIZARES: Huan Karlos i ja se poznajemo godinama. Između ostalog, ja sam bio njegov profesor na Konzervatorijumu u Barseloni. Koncert, u zavisnosti od koncepta, traje sat ili sat i po. Nakon toga vam ostaju 23 sata u kojima morate da živite sa nekom osobom, da sa njom dijelite i dobro i loše. Energija i vibracija moraju da budu prisutne

u bilo kom odnosu, a nas dvojica imamo sreću da smo prije svega prijatelji. Kada je u pitanju umjetnička strana, Huan Karlos je neko ko posjeduje veoma dobar ritam, koji je osnova za flamenko muziku. Veoma je muzikalan, odlično se upotunjujemo i pomaže mi mnogo da se muzički izrazim onako kako želim.

POBJEDA: Ovogodišnji slogan nikšićkog festivala nosi naziv „Viva España!“. Koliko je španski mentalitet i kultura slična crnogorskoj? Uspijeva li ovdajšnja publika da na pravi način osjeti autentični flamenko zvuk?

KANJIZARES: U Crnoj Gori, baš kao i u Španiji, postoji jaka folklorna tradicija, koja se često može osjetiti i čuti i u popularnoj muzici. U svim zemljama u kojim postoji tako velika ljubav prema muzi-

Vrijeme sa Pakom de Lusijom je neprocjenjivo u svakom smislu

POBJEDA: Dugo vremena ste nastupili sa Pakom de Lusijom. Koliko je on uticao na Vaš rad i stvaralaštvo?

KANJIZARES: Gitaru sam počeo da sviram kada sam imao šest godina i tada sam izvodio kompozicije Paka de Lusije. Moj najveći san bio je da jednog dana sviram sa njim. Upoznali smo se kada sam imao 12 ili 13 godina. Prije jednog nastupa otišao sam u njegovu garderobu, kako bih odsvirao nešto. On se veoma prijatno iznenadio i rekao mi da sam od svih mladih muzičara koje je upoznao ja među najinteresantnijim. Savjetovao mi je da nastavim da radim i rekao da će me jednog dana pozvati. Kada sam imao 21 ili 22 godine, zazvonio je telefon, a osoba sa druge strane žice predstavila se kao on. Od šoka mi je ispala slušalica iz ruku, nijasam mogao da vjerujem. Bilo je to ispunjenje dječakčkog sna. Saradnja sa njim je prije svega bila bazirana na velikom prijateljstvu. Bio sam tada veoma mlad, a on je za mene bio ne samo inspiracija u muzičkom smislu, nego i podrška. Neko ko mi je davao savjete, sa kim sam provodio vrijeme u restoranima, na plažama, osoba koja me učila životu. Vrijeme koje sam proveo sa njim je neprocjenjivo u svakom smislu. Bio mi je veliki prijatelj i počastvovan sam što sam živio u vremenu u kom je on stvarao.

ci, prisutna je i izrazita osjetljivost koja sa lakoćom prihvata različite kulture i muzičke pravce. Nastupao sam na brojnim scenama na svijetu, a vjerujem da je crnogorska publika na pravi način osjetila našu priču. Kada ljudi ne posmatraju to što se dešava na sceni kao spektakl, već učestvuju u tome, to je mnogo važno za muzičara. Tako je svaki put kada nastupam u Crnoj Gori, uvijek osjetim povezanost sa ljudima. Neosporan je kulturalni i muzički, tradicionalni begrund, koji zaista čini sličnim Crnogorce i Špance.

POBJEDA: Koliko je flamenko zvuk i dalje prisutan u današnjem vremenu, u kom preovladavaju druge muzičke forme?

KANJIZARES: Flamenko nije samo muzika, to je način na koji se osjećaju stvari. Način na koji se osjeća život. To je drugačija dimenzija, različita od svega, u kojoj nema mjesta za bilo kakve laži, koja ljude vodi do nekih novih nivoa. U jednoj od pjesama, pjevač flamenka govori o tome kako su ga pozvali u dva ujutro i javili da mu je preminula majka. To je muzika koja se doživljava i preživljava lično. Publika koja ne razumije španski može to da osjeti i razumije, jer je to emocija koja se emituje i na poseban način dopire do ljudi. Zbog toga joj se ljudi uvijek vraćaju, jer

umiju da cijene te stvari. Uprkos najezdi raznih muzičkih formi, uvijek će biti načina da flamenko živi, biće materijala da se on razvija i predstavlja ljudima.

POBJEDA: Potičete iz muzičke porodice, u kojoj je flamenko dio familijarne baštine. Da li je to predodredilo Vaš muzički put, tj. da li Vam je zbog toga taj zvuk bliži od zvuka klasične gitare?

KANJIZARES: Budući da sam odrastao u tradiciji flamenko muzike, on je za mene bio poput vazduha koji sam disao. Kao što sam rekao, sviram od šeste godine, a sa devet sam pošao u školu i počeo da sviram klasičnu gitaru. Tada su neki stari flamenko majstori govorili mom starijem bratu da me izvede iz škole, zato što će me „deflamenzikovati“, ubiti u meni taj duh. Ja sam najbolje profitirao jer sam napokon mogao da dam ime i prezime notama koje sam već svirao. Uspio sam da povežem svijet klasične i flamenko gitare, to mi je otvorilo neke nove horizonte, tako da danas nijasam usko opredijeljen u jednom pravcu. Čini mi se da sam upotunio i dao strukturu nečemu sa čime sam odrastao i onome što sam godinama naučio.

POBJEDA: Šta je to što publiku vraća zvucima klasične gitare, uprkos eri hiperprodukcije, digitalizacije?

KANJIZARES: Gitara je, prije svega, instrument koji i sviračima i ljudima koji slušaju pruža veliku satisfakciju. Jedan od rijetkih instrumenata koji je prislan, ima blizak kontakt sa tijelom, osjeća puls ljudi. Za razliku, na primjer, od klavira koji je dalek i možda nekada djeluje otuđeno. Čak i ako ste amater, prije ćete nabaviti za svoju dušu gitaru, nego bilo koji drugi instrument. Na gitari su nastala brojna vanvremenska, klasična djela, koja su jednako aktuelna i danas kao i u vremenu u kom su stvarana. U jednom momentu može da proizvede topao, sladak zvuk, dok je već u drugom veoma divalj. Naročito kada se udruži, kao u mom slučaju, klasični i flamenko zvuk. Gitara je veoma zahvalan instrument, koji je tu da vas razveseli, a opet da bude saputnik i saveznik u samoći.

Kanjizares i Huan Karlos Gomez na drugom koncertu u Nikšiću

Svetlana VIŠNJIC